Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—1242 — Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. — TELEFON: CHelsea 3—1242

No. 13. — Štev. 13. — NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 16, 1937—SOBOTA, 16. JANUARJA 1937 — Volume XLV.—Letnik XLV.

PREMIRJE V STAVKI PRI GENERAL MOTORS CORP.

POSREDOVANJE GOVERNERJA MURPHYJA IMELO USPEH - STAVKARJI BODO ŠLI IZ TOVARN

Na konferenci med Murphyjem, Knudsenom in Martinom je bilo sklenjeno, da se prično pogajanja v ponedeljek. — S kompromisom je delavska unija pridobila več kot General Motors. — Konferenca je trajala 15 ur.

LANSING, Mich., 15. januarja. — Velika stavka pri General Motors Corporation je bila dejansko končana, ko so se zastopniki avtomobilske družbe in unije avtomobilskih delavcev zedinili, da se zopet sestanejo v namenu, da dosežejo sporazum glede plač, delovnih ur in delavskih razmer.

Po pogojih premirja, ki je bilo doseženo po 15 urah posvetovanja ob 4.20 zjutraj pod predsedstvom governerja Franka Murphya, se prično pogajanja v pondeljek v Detroitu.

Sporazum za pogajanja je bil dosežen s kompromisom, v katerem je avtomobilska družba popustila nekaj več kot pa unija avtomobilskih delavcev.

Delavska unija se je zavezala, da preskrbi, da bodo stavkarji do ponedeljka zapustili pet tovarn. V to je Martin kot zastopnik stavkarjev dovolil, ko je avtomobilska družba dala zagotovilo, da tekom pogajanj tovarn ne bo obratovala in tudi ne bo premaknila strojev.

Na konferenci je bilo med drugim sklenjeno, da se bodo pogajanja vršila, dokler ni dosežen zadovoljiv sporazum v vseh ozirih. Pogajanja se bodo najbrže vlekla kaka dva tedna.

Avtomobilska družba je pristala, da bo za podlago pogajanj osem zahtev, katere so stavili stavkarji pred dvema tednoma. Poglavitna zahteva je, da avtomobilska družba prizna samo unijskim delavcem pravico, da se pogajajo z družbo.

Governer Murphy, ki je bil izmučen in hripav po dolgi konferenci, je izrazil svoje zadovoljstvo nad dobro voljo zastopnika avtomobilske družbe Wm. S. Knudsena in predsednika unije avtomobilskih delavcev Homerja Martina.

Po konferenci so si udeležniki segli v roke in so časnikarskim poročevalcem dovolili, da so jih fotografirali.

Governer Murphy je ob petih zjutraj po radio sporočil vest o sporazumu "dobremu ljudstvu Michigana".

DETROIT, Mich., 15. januarja. — Stavka pri General Motors je veljala družbo in delavce blizu $10,000,000.

Ker pa so zaradi stavke pri General Motors morale prenehati še druge tovarne (jeklarne, steklarne itd.), je treba k tej vsoti prišteti še več miljonov izgube. Na podlagi $7 povprečnega delavskega zaslužka na dan so delavci izgubili v času stavke okoli $6,156,600.

Podpredsednik General Motors Wm. S. Knudsen je rekel časnikarskim poročevalcem, da so stavkarji izgubili povprečno $1,000,000 na dan.

Na vprašanje, koliko je izgubila avtomobilska družba, je Knudsen odvrnil: "Na to niti ne maram misliti."

Prej je General Motors družbe trdila, da izgubi v vseh tovarnah $330,000 čistega dobička na dan.

Glavni stan United Automobile Workers of America je naznanil, da so druge unije za stavko prispevale $11,000, toda ni povedal izdatkov.

Vojaštvo, ki je bilo poslano v Flint, ali pa je bilo pripravljeno v vojašnicah, ceni za vsakega moža $5 na dan. 2300 vojakov, ki so bili poslani v Flint, stane državo $11,500.

Fašisti v ofenzivi proti Malagi

OKRVAVLJENO OBLEKO NAŠLI

Obleka je bila najdena 5 milj od njegovega trupla. — Oblasti so mnenja, da je bilo več odvajalcev.

EVERETT, Wash., 15. jan. — V neki koči, kakih pet milj južno od kraja, kjer je bilo najdeno nago in zmrznjeno truplo 27. decembra odvedenega 10 let starega Charlesa Mattsona, je bila najdena okrvavljena deška obleka in ravno tako vreča z okravljeno moško obleko.

Prvo obvestilo o tej najdbi naznanja, da je obleka nekoliko večja, kot pa jo je nosil umorjeni deček, toda obleko je mogoče dal dečku njegov odvajalec.

Koča je bila najdena proti večeru, ko so detektivi pričeli na vse strani zasledovanje s prostora, kjer je bilo najdeno dečkovo truplo. V tej koči je odvajalec držal odvedenega dečka, ko se je pogajal z njegovim očetom za odkupnino.

Detektivi pa tudi iščejo lastnika avtomobila, ki je bil prejšnji dan najden zapuščen pred neko hišo. V bližini avtomobila, je bil pozneje tudi najden nož.

Detektivi o svoji preiskavi nočejo ničesar oznaniti javnosti, priznavajo pa, da iščejo več odvajalcev kot pa samo enega.

V Washington, D. C., je bil po vseh javnih poslopjih razstavljen popis odvajalca Mattsonovega sina. Obenem je tudi generalni pravdnik razpisal $10,000 nagrade za obvestilo, na podlagi katerega bi mogel odvajalca prijeti.

MAJNERJA REŠENA

MONTELLO, Nev., 14. jan. — Iz Delano premogovnika so po hudih naporih rešili dva majnerja, ki sta bila 24 ur zaprta v podsutem rovu, 300 čevljev pod površino.

NEMŠKI OTROCI POBIRAJO KOSTI

BERLIN, Nemčija, 15. jan. — V namenu, da postane Nemčija neodvisna od tujih surovin, so prejeli šolski otroci naročilo, da nabirajo vsakovrstne kosti.

Gospodinjam je bilo naročeno, da vse kosti oddajo svojim otrokom, ki jih bodo nosili v šolo. Vlada jih bo pobirala po šolah in jih odvažala v vladne tovarne. Iz kosti bodo izdelovali milo in glicerin, ki ga rabijo za izdelovanje bomb in raznih razstreljiv.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

DEL FRANCIJE POD OBLASTJO SOVJETOV

Italijansko časopisje pravi, da kontrolirajo komunisti mejo med Francijo in Španijo. — Pogodba glede nevmešavanja bo težko izveljiva.

RIM, Italija, 15. januarja. — Italijansko časopisje je danes uvedlo ostro kampanjo proti dozdevnim komunističnim vplivom v Franciji ter pravi, da bo težko izvesti pogodbo, ki določa, da se ne sme nobena država vmešavati v razmere na Španskem.

Listi utemeljujejo svojo trditev, da je Francija pod komunističnim vplivom, s senzacijonalnimi poročili iz franskih provinc ob španskih meji. V dotičnih provincah nima pariška vlada baje nobene veljave, ker jih v resnici sovjeti kontrolirajo.

Francija se ne bo mogla vzdržati vmešavanja v španske zadeve, kajti francoski komunisti bodo na vsak način tudi v bodoče skušali pomagati španski socijalistični vladi.

— V obmejnih provincah, — pravi "La Tribuna", — so nakupičene ogromne množine orožja. Prostovoljci se zbirajo ter odhajajo v trumah preko meje na Špansko. Kako more pod takimi pogoji izpolnjevati Francija določbe nevmeševalne pogodbe?

Rt. Rev. Matija Bilban umrl.

V St. Marys Hospital v Duluth, Minn., je umrl dne 13. januarja ob treh zjutraj Rt. Rev. Matija Bilban. Star je bil 74 let ter rojen v Zapogah na Gorenjskem. V Ameriko je prišel leta 1883 s pokojnim Buhom ter je več let ž njim deloval v Minnesoti.

BIVŠI KRALJ BO OBISKAL PRIJATELJE

ENZESFELD, Avstrija, 14. januarja. — Bivši angl. kralj, nadvojvoda Windsor, bo odpotoval v Budimpešto, kjer bo obiskal svoje tamkajšnje prijatelje. Spremljala ga bosta baron Rotšild in njegova žena, ki je po rodu Amerikanka.

VDOVA SE JE DALA SEŽGATI

LUCKNOW, Indija, 14. jan. — Pred svetiščem v Agri se je dala neka vdova ob krsti svojega moža po stari indijski šegi sežgati.

Policija je dospela prepozno, da bi preprečila ta strašen samomor.

GOERING PRI MUSSOLINIJU

Nemčija in Italija boste podpirali gen. Franca, predno bo vstavljena pomoč. — Gen. Franco bo skušal naglo zmagati.

RIM, Italija, 15. jan. — Večerajšnja konferenca med nemškim zračnim ministrom generalom Goeringom, Mussolinijem in italijanskim vnanjim ministrom grofom Cianom bo imela za posledico splošno ofenzivo z vsemi silami, ki jih ima na razpolago gen. Franco, da premaga španske republikance.

Na konferenci je prevladovalo mnenje, da se more general Franco z vojaštvom, ki ga ima sedaj na razpolago in z vojaštvom, ki mu bo še prišlo na pomoč, predno 'nevmešavanje' v resnici stopi v vlejavo, polastiti cele Španske, razun Katalonije. Zato je bilo na konferenci sklenjeno, da se generalu Francu nujno priporoča, da takoj prične s splošno ofenzivo, ali pa, kadar dovoljujejo vremenske razmere, medtem pa boste Nemčija in Italija pošiljali vsako pomoč, ki jo dovoljuje "nevmeševalna" pogodba.

Dalje je bilo sklenjeno, da se Italija in Nemčija pridružite drugim državam, ki so zastopane v neumeševalnem odboru, in zahtevate, da se strogo pazi na to, da ne bodo prihajali na Špansko "prostovoljci", ne za eno, ne za drugo stranko. Dokler pa bo taka pogodba dodobra uveljavljena, boste Italija in Nemčija nudili generalu Francu vsako pomoč.

Prihodnja politika Nemčije in Italije pa se bo ravnala po Franciji in Rusiji, ako boste strogo izpolnjevali določbe nevmeševalne pogodbe. Ako Francija in Rusija tega ne boste dokazali, boste imeli Italija in Nemčija proste roke, da zopet zavzemeta drugačno politiko v španski državljanski vojni.

Na konferenci je bilo sklenjeno še naslednje:

1. Niti Italija, niti Nemčija nima nikakega namena polastiti se kakega španskega ozemlja.

2. Italija in Nemčija smatrate za skupni interes, da preprečite, da bi sovjeti na Španskem postavili komunistično vlado.

3. Italija in Nemčija, ki ste priznali vlado v Burgosu kot postavno vlado na Španskem, boste z vsemi svojimi močmi pomagali, da general Franco zmaga, ker bi bil njegov poraz hud udarec za njuna načela in bi njuno stališče v Evropi postalo zelo težavno.

4. Navzlic temu, da Nemčija in Italija želite pomagati generalu Francu, jima ni mogoče odkloniti angleških nevmeševalnih predlogov, ker jih podpira javno mnenje skoro po vsem svetu.

5. General Franco je v zadnjem času prejel velika ojačenja in mora biti sedaj v položaju pričeti odločilno ofenzivo, ki more imeti uspeh. Ako iz kakega vzroka še ni pripravljen, bo strogo nevmešavanje zabranilo republikancem, da med tem časom pridejo do oblasti.

Ako je general Franco v resnici dovolj močan, da ima upanje na zmago, mu bo strogo nevmešavanje prišlo popolnoma prav, in ravno tako Nemčiji in Italiji.

V razgovoru glede skupne italijansko-nemške fronte proti komunizmu je bilo tudi povdarjeno, da je potrebno doseči sporazum z Jugoslavijo, da bi tudi stopila v protikomunistično fronto.

20.000 FAŠISTOV JE PRIČELO OFENZIVO PROTI VAŽNI LUKI

GIBRALTAR, 15. januarja. — Velika fašistična ofenziva pod poveljstvom generala Gonzalo Queipo de Llano proti važnemu pristanišču Malagi je dosegla prve uspehe z zavzetjem utrjenega pristanišča Estepona, ki se nahaja 45 milj južno od Malage. General de Llano ima 20,000 vojakov.

Neko madridsko poročilo pravi, da so republikanski aeroplani pregnali fašistične ladje, ki so skušale v Estepani izkrcati vojaštvo.

Zavzetje Estopane je uradno naznanil fašistični glavni stan v Algecirasu. Do sedaj je bila Estopana močno utrjena in je odbila vsak sovražni napad ter se je izkazala za veliko oviro za vsako prodiranje proti Malagi.

Ako republikanci pri Marbelli, sredi med Estepano in Malago, ne bodo zadržali fašistov, tedaj jim bo odprta pot ob vzhodnem obrežju za prodiranje proti Malagi.

Armada generala de Llano sestoji iz 10,000 Marokancev, 5000 Italijanov in 5000 karlistov, fašistov in drugih španskih prostovoljcev.

MADRID, Španska, 15. jan. — Po nekem poročilu iz Barcelone so se fašistični vojaki na fronti pri Cordobi uprli in da so upor zadušili italijanski prostovoljci, ki tvorijo "bataljon smrti", ki je bil poslan iz Sevilje.

VALENCIA, Španska, 15. jan. — Fašisti so bombardirali vlak, v katerem so se vozili begunci iz Madrida in je bilo ranjenih 40 oseb. V vlaku je bilo 600 ljudi, ki so se vozili iz glavnega mesta na varnejše kraje na vzhodu.

BARCELONA, Španska, 15. januarja. — Obrambni svet naznanja, da so se republikanci polastili šestih vasi pri Ebro; te vasi so: Badenas, Jages, Loscos, Mezquita, Monforte, Piedrahita in Coladillo.

BAYONNE, Francija, 15. januarja. — Po nekem poročilu iz Bilbao sta bila ustreljena Bernabe Aguirre in Felix Ruiz ki sta vohunila za fašiste in sta njihovim letalcem po brezžičnem brzojavu pošiljala poročila. Aretirana sta bila v torek, ko so vojaki v neki kmetski hiši izven Bilbao našli pripravo za brezžično brzojavljenje.

NI VEDEL ZA TELEFON

CLEVELAND, Ohio, 15. jan. — Ko je bil Harold H. Burton eno leto župan Clevelanda, je šele prišel na to, da ima mestna hiša popolni telefonski sistem, ki je veljal $40,000.

Oskrbnik mestne hiše Jack Jones je županu povedal, da je to že davno vedel, toda telefon je bil vedno pokvarjen, odkar je bil napeljan leta 1916 in vsa leta se ni noben župan brigal za to, da bi se posluževal telefona.

JULIJANA IMA INFLUENCO

KRYNICA, Poljska, 15. jan. — Ženitovanjsko potovanje nizozemske prestolonasledniče princese Julijane je bilo prekinjeno zaradi influence. Julijana, ki je zbolela za influenco, je ostala v svoji hotelski sobi, njen mož, princ Bernard zu Lippe-Biederfeld, pa se je šel sam drsat s skiji.

BIVŠI PREMIER SE JE VRNIL NA KITAJSKO

ŠANGHAJ, Kitajska, 14. januarja. — Vankčivej, bivši kitajski ministrski predsednik, se je vrnil danes sem, zatem ko je več kot eno leto preživel v Evropi.

Vank je resigniral, ker je bil tekom neke ministrske seje napaden in ranjen.

ARABCI PROTI BALFOURJEVEM NAČRTU

JERUZALEM, Palestina, 14. jan. — Danes so govorniki na zborovanju arabskega narodnega odbora odločno zavrnili Balfourjevo priporočilo, naj postane Sveta dežela "naroden dom vseh Židov".

— Arabci smatrajo Palestino za svojo deželo ter ne bodo nikomur odstopili niti ene kvadratne milje, — je rečeno v resoluciji, ki je bila soglasno sprejeta.

"Glas Naroda"

(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1242

HITLERJEVI NAMENI

Po optimizmu, ki je zavladal o božiču v Parizu glede nadaljnjega italijanskega in nemškega zadržanja v španskem vprašanju, se je pojavila nova resna skrb, katere vzrok je najnovejše stališče berlinskih oficijelnih krogov in pisanje nemškega tiska.

V Parizu prevladuje vtis, da se je Hitlerju posrečilo z energično intervencijo v Rimu odvrniti Mussolinija od kolebanja in nameravanega popuščanja proti zahtevam Anglije.

Razen tega verujejo, da je Hitler kakor pred 7. marcem, ko je poslal nemško vojsko v Porenje, tudi sedaj obvladal odpor višjih vojaških krogov ter nemških industrijcev.

Kakor meseca marca v pogledu vprašanja Porenja so ti krogi tudi sedaj svetovali zmernost v španskem vprašanju.

Hitler je meseca marca prešel preko njihovih nasvetov ter je uspel v svojem podjetju, sedaj pa prav tako upa v svoj uspeh, ker meni, da Francija in Anglija ne bosta ničesar podvzeli, pa naj bi ukrenil v Španiji karkoli.

Po poročilih pariških listov trdijo v poučenih berlinskih krogih, da bo Nemčija na francosko in angleško demaršo izrazila pripravljenost sodelovati za mir, da pa želi sedaj manj kakor kdaj prej paktirati z boljševiki, z drugimi besedami: Nemčija priznava v Španiji samo generala Franca in ne more priti do miru, dokler Franco ne bo zmagal.

To pravi v svoji poslednji številki tudi "Berliner Boersenzeitung", katere izjave ponatiskujejo vsi francoski listi.

Glasilo nemškega zunanjega ministrstva piše med drugim:

"Kjer obstoje Thaelmannovi bataljoni, ki se bore proti nacionalistični Nemčiji, ima Nemčija braniti svoje upravičene interese." Ta izjava se smatra za dokaz, da je Hitler pripravljen pričeti odkrito borbo proti madridski vladi.

"Echo de Paris" meni, da je Hitlerjev načrt naslednji:

Nemčija naj bi najprej izvojevala zmago v Španiji ter se utrdila na južni francoski meji.

Zatem bi izzvala ustajo med nemškimi manjšinami na Češkoslovaškem, v katero bi se takoj vmešala.

Ker bi bila Francija vezana tudi na svojem jugu, meni Hitler, da bi ne mogla ničesar podvzeti za pomoč svoji češkoslovaški zavezniki.

Na ta način bi se Nemčija učvrstila tudi na Sredozemskem morju in v srednji Evropi.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za $ 2.55	Din. 100	Za $ 6.50	Lir 100
$ 5.00	Din. 200	$ 12.25	Lir 200
$ 7.20	Din. 300	$ 30.00	Lir 500
$11.70	Din. 500	$ 57.00	Lir 1000
$23.00	Din. 1000	$112.50	Lir 2000
$45.00	Din. 2000	$167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo $ 5.—	morate poslati	$ 5.75
$10.—	" "	$10.85
$15.—	" "	$16.—
$20.—	" "	$21.—
$40.—	" "	$41.25
$50.—	" "	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

Iz Jugoslavije.

Otroka so požrle podgane.

S tako vestjo je prišel k dežurnemu uradniku zagrebške policije na novega leta dan brezposelni pekovski pomočnik Albert Grašič in uradnik je sprva mislil, da so njegove besede posledica s slabo pijačo zastrupljene Silvestrove noči. Izkazalo pa se je, da je bila strašna vest resnična. V nekem bednem stanovanju zagrebške periferije je policija res našla dve leti starega dečka, ki je imel ves obraz razgrizen in je moral umreti v strašnih mukah, ko so oče, matin in štiriletna hčerka pri nekem sorodniku slavili novo leto. Otroka so stariši spravili v posteljo in podgane, ki v revnem stanovanju niso našle druge hrane, so se spravile nanj. Zagrebška policija ima v svojih spisih razne grozotne dogodke, a tako strašnega doslej še ni imela zabeleženega.

Rešitev rudarske naselbine iz velike nevarnosti.

Neki rudarji, ki so se pozno zvečer vračali iz rudnika Tresibabe, so opazili, da gorijo neke staje v veliki rudarski naselbini Orašču pri Knjaževcu. O nevarnosti so takoj obvestili poveljnika orožniške postaje v Knjaževcu, narednika Alojzija Tribežanina, ki je s svojimi orožniki, rudarji in nekimi drugimi prebivalci takoj pritekel na pomoč. Pod njegovim vodstvom so ogenj kmalu udušili in rešili veliko naselbino največje nesreče. Do temelja so pogorele samo tri staje, rudarske hišice pa so ostale vse nepoškodovane.

Obsodba obupane žene, ki je ubila grofa Oršiča.

Pred beograjskim okrožnim sodiščem je bil epilog tragedije zadnjega potomca nekdaj slavne in bogate hrvatske plemiške rodbine grofa Oršiča in njegove nezakonske žene Marije Raab, ki je v svojem obupu grofa Oršiča lani 14. nov. na beograjski ulici blizu Narodnega gledališča ubila z nožem. Grof Artur Oršič in Marija Raabova sta živela skupaj blizu 20 let. Spoznala sta se na Dunaju, ko je grof Oršič še živel v sijajnih razmerah. Od leta do leta ji je obljubljal poroko in so bile v dobrih letih zapreke razne obveznosti, ki jih je imel grof do svoje rodbine in bogzna do koga še vse, pozneje, ko je grof gmotno bolj in bolj propadal, pa je oba tlačila kruta revščina. Ko je grof Oršič dobil v Beogradu skromno zaposlitev je prišla Marija za njim in v zadnjih letih je nesrečna žena uvidela, da je njeno življenje popolnoma zavoženo. Grof ji je dajal za življenje na dan samo še po nekaj dinarjev in ker ji je v zadnjem baje grozil z izgonom, je v obupu izvršila krvavo dejanje. Obsojena je bila na 8 let ječe. Proti kazni se je pritožila, pritožbo pa je vložil tudi državni tožilec.

Pes je rešil družino iz goreče hiše.

V Novih Banovcih v Sremu se je ponoči vnela hišica delavca Jakoba Vegerja. Vsa družina je spala in strašne smrti v plamenih goreče domačije jo je rešil pes čuvaj. Ko je pes opazil dim in plamene je lajal na vso moč in ker to ni pomagalo, se je s toliko silo zagnal v pritlično okno, da je šipe razbil, skočil v sobo in zbudil gospodarja. Iz goreče hiše je veččlanska družina rešila življenje in nekaj najpotrebnejših predmetov.

Dvakrat umrla, pa še vedno živi.

V vasi Bukovica pri Banjaluki živi vdova Lucija Motočević, ki bi jo bili na sveti dan malo ne pokopali. Njeni svojci so bili že pripravili vse potrebno za pogreb. Predno so pa dvignili krsto, se je jela vdova premikati v nji. Prestrašeni svojci so se razbežali. Ko so se vrnili in odprli krsto, so našli vdovo v nji živo. Prenesli so jo na posteljo, kjer ji je srce znova prenehalo turipati in tako je ležala dozdevno mrtva zopet tri ure, potem se je pa znova prebudila. Zdravniki so ugotovili, da ji je srce prenehalo utripati zaradi silne vročice.

Živ zakopan v zapuščenem rudniku.

Iz zapuščenega rudnika lignita pri Živojni blizu Bitolja, odnašajo kmetje preperele stebre, in še marsikaj drugega, kar jim služi za kurjavo. V ta namen se je oni dan napotil v zapuščene rudniške rove tudi kmet Vasilij Stojanovič iz Živojne. Zašel pa je predaleč in v nekem rovu ga je zasulo. Ker se ni vrnil domov, so njegovi domači alarmirali orožnike in občinske uslužbence. Takoj je bila uvedena akcija, da bi ponesrečenca odkopali. Srečno so našli rov, v katerem ga je zasulo, a ko so tam odkopavali so se pričele vsipati nove plasti kamenja in peska in sedaj ni več upanja, da bi mogli reveža še živega rešiti.

Zadnje dejanje pretresljive tragedije.

V vasi Sokolovcu blizu Bjelovara je ubila kmetica Ana Kovačič svojega moža Martina, enega najbogatejših kmetov v vsej okolici. Orožnikom in preiskovalnemu sodniku je opisala svoje zakonsko kalvarijo, ki je trajala celih 33 let in skončala tragično. Mož je bil pijanec in kot fant je sedel v Lepoglavi zaradi uboja. Ano so prisilili starši, da ga je vzela. Martin je zelo grdo ravnal z njo in tudi z njenimi starši. S časom je prodal vso svojo zemljo in zahteval od žene naj pripiše svoj delež nanj, da bi ga pognal. Ker pa tega ni hotela storiti, je sklenil ubiti jo. Nekega dne jo je navalil na njo s sekiro, ki mu jo je pa žena iztrgala iz rok in ga udarila z njo po glavi, da je umrl. Te dni se je zagovarjala Ana pred sodiščem in je bila oproščena.

LETNIK KERŽETOVEGA "ČASA"

dobi tisti, ki nam pošlje *POLLETNO* naročnino za novega naročnika. Kdor nam pošlje *CELOLETNO* naročnino za novega naročnika dobi *DVA LETNIKA "ČASA"*.

NA RAZPOLAGO JE LE ŠE NEKAJ LETNIKOV, ZATO SE POTRUDITE IN POŠLJITE ČIMPREJ

Vsak letnik obsega nad 400 strani najzanimivejšega čtiva: povesti, poljudnih razprav — političnih in gospodarskih —, zanimivosti in koristnih nasvetov.

NAJBOLJ PRIMERNO IN PRIPRAVNO ČTIVO ZA SEDANJE DOLGE VEČERE

UPRAVA "Glasa Naroda"

Harakiri v Zagrebu.

Te dni si je hotel v Zagrebu na strašen način končati življenje uslužbenec trgovine Mervar in Hodniković, Ferdo Gorič. Odšel je na dvorišče in si hotel z žepnim nožem razparati trebuh. Prihiteli so ljudje in mu to preprečili, vendar se je pa Gorič z nožem obrezal po trebuhu in prsih da so vsega okrvavljenega odpeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo. Ranil si je namreč tudi srce.

OBLJUBLJENA DEŽELA TAŠČ.

Tašče so že od nekdaj tarča zbadljivk in le redki so primeri, da se zetje z njimi dobro razumejo. Na svetu je pa tudi obljubljena dežela tašč. Nikjer na svetu tašč tako ne časte, kakor pri pastirskem narodu Gaila v angleški vzhodni Afriki. Tam pomeni že težak greh proti morali, če kdo samo izgovori ime tašče. Zločin je vsaka grda beseda o tašči. Noben pripadnik tega naroda si ne upa tašče zmrejati. To so sploh čudni ljudje. Moški nosijo dolge lase, ženske pa strogo pazijo, da nimajo nikoli nad pet centimetrov dolgih las. Ob svečanih prilikah posvečajo veliko pozornost frizuri. Mladeniči nosijo na glavah iz las spletene celo stolpiče. Čim višje so njihove frizure, tem bolj se cenijo.

Tudi naselbine tega naroda so nekaj posebnega. Vse hiše so obrnjene proti vzhodu. Solnce je tudi narodu glavna vsebina življenja in vseh navad. Noben Galla si ne upa gnati krave pred solnčnim vzhodom na pašo in ne pomolze je pred solnčnim zahodom.

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE
Pratike
za leto 1937
Cena 25c
s poštnino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Peter Zgaga

KAJ JE NOVEGA PO ŠIROKEM SVETU?

Nič posebnega, nič posebnega, botra.

Na Španskem je še vojska, Hitler nori, Mussolini pa Bog tudi še ni dal pameti.

V splošnem ga pa ljudje lomijo kakor ponavadi.

To so zadnja poročila:

— V Westportu v državi Connecticut je starinar Felix de Luca našel star, zarjavel kanon, ga naložil na karo in ga odpeljal na svoj jard. Kanon je ležal tam leto in dan.

Pred novim letom ga je pa prodal. Za dva dolarja petinsedemdeset centov. Naslednjega dne so ga aretirali.

Kanon je bil zgodovinskega pomena: ostanek iz revolucijonarne vojne. Felix de Luca ga je dobil oziroma "našel" v nekem parku, kjer je bil postavljen v spomin padlim vojakom.

*

Detroit je industrijalno mesto, ki se je pa skušalo preveč razširiti. Ob dve milji dolgi cesti v nekem detroitskem predmestju je samo par hiš.

Na cesti poganja trava. — Cesta se imenuje Hoover Avenue.

*

V Floridi je govoril neki duhovnik po radio:

— Nekateri se pritožujejo, da je tukaj pri nas gorko. Tudi v deželi, v kjer je bil Kristus rojen, je bilo gorko. In kje je bil rojen Kristus?

Na to vprašanje je odgovoril poslušalcem napovedovalec s sosednje postaje: — WQAM, Miami, Florida.

*

Blizu Vinone v državi Missouri je George Rollins pociljal na raco in sproži. Raca je padla v vodo.

Rollinsov psa je skočil za njo in prinesel presenečenemu lovcu iz vode tri funte težko ribo.

*

V neki italijanski vasi so šolarji zakopali štiri mlade mačke do vratu v zemljo, nakar so začeli metati nanje kamenje. In metali so tako dolgo, da so jih pobili.

Nekdo se je zgražal nad tem ter je krvoločneže naznanil učitelju.

— To ni nič, — je rekel učitelj. — saj tudi mene kamenjajo vsak dan, ko grem iz šole.

*

Neka pariška vdova je hotela imeti sliko svojega moža. Toda kje naj jo dobi? Spomnila se je, da je bil mož pred leti aretiran zaradi umora.

Pisala je državnemu pravdniku in ga prosila za sliko.

Državni pravdnik je ugodil njeni prošnji. Poslal ji je njegovo sliko iz seznama zločincev.

*

V nekem mestu na Zapadu živi Gus Christian. Tehta 203 funte in je visok šest čevljev in tri inče. Nedavno je za južino pojedel:

— Pol funta pečenih jeter, dva porkčapsa, dva krožnika juhe, krožnik koruze, krožnik krompirja, šest pečenih štrukljev in devet kosov kruha. Vse skupaj je poplaknil z devetimi čašami kave.

Posledica tega: Nobena gospodinja ga noče vzeti na board.

*

V nekem londonskem restavrantu so napisi: — Napitnina je prepovedana.

Gost je opozoril strežajko: — Rad bi vam dal napitnino, pa vidim, da ne smem.

— Tudi v paradižu so bila jabolka prepovedana, — je odgovorila.

Z Zapada poročajo o dveh cowboyih, ki sta se podala na dolgo ježo. Prvi je vzel s seboj galono žganja, kajti žganje je baje zelo priporočljivo zoper kačji pik.

Drugi je pa vzel s seboj dve kači-klopotači.

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem našim znancem, prijateljem in sorodnikom tužno vest, da je nedzprosna smrt ugrabila iz naše srede našo nad vse ljubljeno mater —

MARY ULJAN

Umrla je 5. januarja za poškodbami, ki jih je dobila, ko je padla na ledu. — Rojena je bila pred 60 leti v Žabičah pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Pokopana je bila 8. januarja ob veliki udeležbi sorodnikov in prijateljev.

Tem potom se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste darovali za maše in jo obdarili s krasnimi venci. Hvala dr. Štv. 142 H. K. Z. in dr. St. 581 S. N. P. J. za krasne vence. Nadalje so darovali sledeči: The Junior Class, Mr. in Mrs. Joseph Komlanc, Mr. in Mrs. Anthony Rolick, Mrs. Louis Rolick in družina. Frank Maljovec in družina, Joseph Horvetin in družina, Mr. in Mrs. Anthony Uljan, Mr. John Uljan, Mr. Joseph Uljan, Mrs. Helen Bostianic, Mr. in Mrs. Ludwig Bon, Mr. in Mrs. H. J. Brock, Mrs. Frances Gerbes, Mrs. Mary Rotor, družina Zore, G. J. Werner, Mr. in Mrs. John Troha Sr., Mr. in Mrs. John Troha Jr. in družina, Mrs. John Burdick, Mrs. Mary Kozet, Mr. in Mrs. Matt Schlosser, Mrs. Paul Trgovac, Mr. in Mrs. J. F. O'Leary, Mrs. Wilfred Baver, Eva in Leo O'Sullivan, družina Lenschel. — Najlepša hvala družini Anthony Rolick in Mrs. Helen Bostianic, ki ste nam bili v pomoč in tolažbo v teh žalostnih urah.

Hvala vsem, ki ste jo obiskali na mrtvaškem odru in jo spremili pri pogrebu.

Tebi, draga mati, pa želimo počivaj v miru v hladni ameriški zemlji. Tvoj spomin ostane vedno med nami, in cvetlice na tvojem grobu bomo zalivali z našimi solzami.

Žalujoči ostali:

GABRIEL ULJAN, sin; MARY ULJAN, hči;
HELENA BOSTIANIC, sestra; JOHN in TONY ROLICK, brata.
V starem kraju pa sin, hči in sestra.

St. Marys, Pa., 12. januarja, 1937

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOHN GALSWORTHY:

SESTANEK

Blodeč nekega dne po Kensingtonskem parku sem krenil proti čajnemu paviljonu in sedel za mizo ob strani, kamor nikoli ne zahajajo modni ljudje.

Nedavno ozelenelo drevje je majal vetrič, vrabci in golobje so lovili po travi metulje, žuželke in kobilice, samo nekaj mizic je bilo zasedenih. Pri eni je sedelo bledo, koščeno dete v ogromnem belem klobuku v družbi vesele male strežnice Rdečega križa in dame v sivi obleki, čije globoko zasanjane oči so kazale znake pričenjajoče se rekonvalescence. Pri drugi mizi sta sedeli dve dami, menda Američanki, milih, prijaznih, zagorelih obrazov in jedli rogljičke. Pri tretji mizi je sedel starec nekoliko plešaste glave in sivih las. V kratkih presledkih se je čul krik pavov z drugega brega kot glas srca tega pomladnega dne.

Kar se je začel mladenič v modni obleki s cilindrom in lakastimi čevlji izprehajati od desne proti levi, po peščeni stezici, mahajoč s palico. Imel je svež obraz zdrave barve z majhnimi kodrastimi temnimi brčicami in pogumno žarečimi očmi. Hodil je kot atlet, ki so mu noge in roke obtežene z močnimi mišicami, oziral se je okrog s pretirano brezbrižnostjo. Toda v njegovi skrivnostni hoji sem opazil pričakovanje, bojazen, kljubovanje. Iščoč nekoga je šel mimo in mi izginil izpred oči.

Kmalu se je pa vrnil in tisti hip je šel z njo. O! Bila je lepa dušica s pajčolanom, pod katerim je bil njen obraz liki cvet. Njen nemirni pogled zdaj na desno zdaj na levo je kazal obenem komaj viden nadih popolnega zadovoljstva, popolnega, kako bi dejal, opravičila. In vendar za vsem tem obenem tičala nežna mešanica čustev — dražestnega nezadovoljstva z lastnim položajem, grešnega zadoščenja, želje ne biti ujetnica. A on? Kako je bil izpremenjen! Njegove oči, ki so bile izgubile izraz poguma in nemira, so bile polne prikrite radosti, obožujočega spoštovanja. Pogled živalske brezbrižnosti je bil povsem izginil.

Izbral si je mizo daleč od moje, ki je imela v teh okolnostih svojo strateško vrednost. Postavil je k nji stole in oba sta sedla. Nisem sicer slišal, o čem govorita, lahko sem pa opazil in bil sem prepričan, kakor da sta mi to potrdila z mnogimi besedami, da je to njun prvi tajni sestanek. Tisti prvi sestanek, ki ga ne sme nihče videti, kar sta oba čutila. Prekoračila sta bila v svojih mislih nezačrtane meje konvencije. Bil je trenutek, ki se je morda več mesecev pripravljal, uvodni trenutek, pojavljajoč se samo enkrat v vsakem ljubavnem doživetju, trenutek, ki omili vsako pozneje razočaranje.

Njune oči so pripovedovale vsebino vsega doživetja — njene so nemirno opazovale vse naokrog, zdaj pa zdaj so se pa ustavile na njem, a njegove so se silile v mir in žarele v očitni vdanosti. Bilo je psihološko zanimivo opazovati razliko med žensko in moškim. Sredi te tajne naslade je neprestano upirala pogled v svet, nagonsko se je sklanjala pred njegovim mnenjem in bila je skoraj prepričana, da je kriva. On je pa gledal samo, da bi ne padel v svoji vrednosti s tem, da bi pokazal znake smešnega početja. Njegovi oziri na svet so se povsem izgubljali ob pogledu nanjo.

— Vr . . . vzemi svet — je pomislil sam pri sebi. Ona je pa neprestano zrla na svet liki mačka, opazujoča razdraženega psa, kajti zavedala se je, da se ji ni treba vznemirjati se z mislijo, da bi utegnila biti smešna — taka nikoli ne bo. Kadar sta se pa njuna pogleda srečala in se za hip nista mogla ločiti, je začutil on bolest v srcu, bolest, ki jo povzročil pavov krik ali prvi pomladni vonj figovih dreves.

Začudil sem se. Neizogibno življenje njune ljubezni, razcvetajoče liki drevesa, neizogibno življenje z vsemi popki, cvetovi in umiranjem je hitelo mimo mojih oči. Ali sta bila to ona izjemna človeka, ki razočarata vsako pričakovanje in potrjujeta pravilo? Ne to nista bila ona. To sta bila dva resnična zaljubljenca, moški in ženska, čista, krepka in mlada, s pomladjo v krvi — nedavno priplula, kakor pravimo o lososu, ki je o njem tudi znano, da se ob določenem času zopet povrne v morje.

Razmišljal sem, kaj čaka — njega. Ure pričakovanja s srcem na jeziku, mučne negotovosti, ali pride ali zakaj ni mogla priti. A njo? Ure dvomov. Ali me ima zares rad? Ne more me resnično ljubiti. Tajni sestanki, čijih opojnost preide skoraj tako hitro, kakor je prišla pri misli na ločitev. Ločitev sama — medsebojna ločitev oči, grozna, pusta praznota v srcu in začetek novega pričakovanja. Njo je pa čakal tudi tajni strah in radost pred "pošto", poseben način sporazumevanja, o katerem sta se bila domenila, da bi bila varna, pretveze odsotnosti, prikrivanje, izmikanje. Njega je pa zopet čakala hoja okrog njene hiše v mraku, da bi videl luči v oknih in mogel uganiti, kaj se godi. Čakal ga je hladen pot, muke ljubosumnosti in strahu, ure intenzivnih izprehodov, da bi se otresel teh muk, ure prečutega hrepenenja.

In potem ura, neizogibno ura, ukradena iz nekega dne, na reki ali pod gostim zastorom gozda in izraz njenega obraza na povratku domov istega dne in njegova odločitev končati si življenje in rešiti jo tako svoje navzočnosti. Potem pa s težko muko priborjena obljuba novega sestanka. In prihodnji sestanek, neskončna vrsta sestankov, brezmejne slasti, neizrečena utrujenost — in vedno kot nekakšen temeljni ton spremljave, neskončno izmikanje.

A potem? — počasni postopni razvoj medsebojne ohladitve — začetek pretvez, nepretrgana nit samoopravičevanja, slovnostni in logični samozagovori, odkrivanje medsebojnih napak, ponižujoče prisege in izgovori, nazadnje pa dan, ko ne pride bodisi ona ali pa on in potem pisma, nepričakovani očitki in potem še manj pričakovani konec.

Vse to je šlo v mislih mimo mene, kakor filmske slike na platnu. Toda pod mizo sem opazil, kako se njne roke iščejo in zvišeni prividi, polni napovedi, so izginili. Modrost, spoznanje in podobno, kaj je bilo vse to proti njunemu stiskanju, proti tej nežnosti.

Zato sem vstal, ju zapustil in odšel svojo pot, za menoj so se razlegali kriki pava.

VTIHOTAPLJANJE OPIJA

Brooklynski zvezni komisar je pridržal včeraj dva Kitajca pod jamščina $75,000. Kitajca sta bila uslužbena kot mornarja na parniku "Maron" in sta skušala vtihotapiti v deželo za stotisoč dolarjev opija.

OSTANKI VOJAŠKEGA LETALA

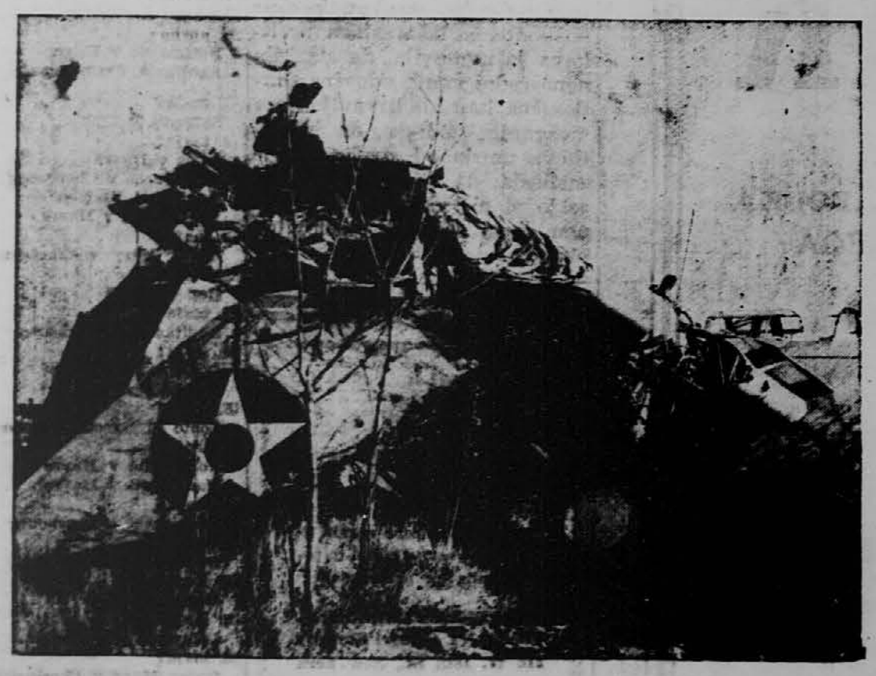

Ostanki razbitega ameriškega vojaškega letala v bližini vzletišča "Mitchell Field" na Long Island, N. Y. Letalo je veljalo stotisoč dolarjev.

Umor na "Hribu vislic".

Nove Strašice so majhne mesto za rudarskim mestom Kladnom v smeri od Prage proti Žatcu. Pred tem mestom je majhen vrh, ki ga imenujejo še od husitskih časov "Hrib vislic." Na tem vrhu, v goščavi so našli pred nekoliko dnevi trupla mladega vojaka, umorjenega z dvema streloma. Identificirali so ga za 26-letnega častniškega aspiranta Alojza Kroba, sina bogatega gostilničarja iz bližnega kraja. Prišel je bil za božične praznike domov na dopust. . Že po prvi preiskavi je bilo očito, da ne gre za samomor, kajti eden izmed strelov je bil oddan od zadaj, tudi ni šlo za roparski umor, kar je imel umorjenec vse svoje stvari pri sebi. Poizvedovanja so obrnila sum na 20-letno ženo učitelja Jana Kloužka, Zdenko Kloužkovo, občinsko uradnico v Strašicah, s katero so bili Kroba videli pred dnevom umora nekolikokrat skupaj. Splošno je bilo tudi znano, da je imela Kloužkova pred svojo poroko z učiteljem tri leta ljubavno razmerje s Krobom. To razmerje je ona jemala precej resno njemu pa je šlo samo za flirt .

Kloužkovo in njenega moža so zaslišali in po večurnem trdovratnem tajenju je končno mlada žena priznala, da je umorila svojega bivšega ljubčka. Izpovedala je, da je možu nedа se boji, da se ji bo skušal na dopust, priznala, da je imela ž njim ljubavno razmerje in da da se boji, da se ji bo skušal med dopustom spet približati. Mož je zbesnel, grozil ji je z ločitvijo in v tej stiski se je odločila, da umori Kroba. Vso krivdo je hotela prevzeti nase. Toda med tem se je bil vdal tudi Kloužek in izpovedal, da je on umoril Kroba, ker je zalezoval njegovo ženo, ki pri stvari baje ni bila udeležena. Tako je postalo očitno, da sta zakonca Kloužkova sporazumno zvabila Kroba v past in ga skupaj umorila. Med nadaljnim zasliševanjem sta to tudi priznala.

Ko je žena priznala učitelju svoje razmerje s Krobom, sta se po dolgem prepiru domenila, da bo ona zvabila častniškega aspiranta na Hrib vislic in da ga bo učitelj potem ustrelil. Kloužkova je res povabila Kroba k sebi in se zmenila ž njim za sestanek na omenjenem hribu, pri čemer je učitelj za vrati poslušal razgovor. Na hribu je žena pričakala Kroba in se pomenkovala ž njim, med tem ko se je Kloužek skrival za nekim deblom. Med pogovorom je padel mladi ženi žepni robec kakor slučajno na tla. Krob se je sklonil, da ga pobere v tem trenutku je Kloužkova bliskovito potegnila samokres, ki si ga je bil dal učitelj poslati tiste dni od svojih staršev, in je mladega moža ustrelila v tilnik, da se je zgrudil na mestu mrtev. Kloužek je nato skočil izza drevesa in ustrelil Kroba še enkrat v senca. Po tem krvavem dejanju sta zakonca odšla domov, se preoblekla in šla v kino, kjer so predstavljali baš film "Žena, ki ve, kaj hoče". Kloužek je izpovedal, da je bil Kroba silno zasovražil, ker se mu je te zadnje dni vsakokrat kadar sta se srečala, porogljivo smejal. V tem razpoloženju se je odločil za umor. Skoraj gotovo pa je, da je imela pri vsem krvavem dejanju žena glavno vlogo, in da se je hotela maščevati nad ljubavnikom, ki je imel z njo tri leta razmerje, a brez resnih namenov.

NAJMLAJŠA ŽUPANJA.

Gdč. Constance Clancyjeva velja s svojimi 19 leti za najmlajšo županjo v Avstraliji, če ne na svetu sploh. Podnevi deluje kot strojepiska v nekem podjetju, zvečer pa opravlja svoje posle kot županja Paddingtona, predmestja Sydneya.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

87

Začuden je pogledal grof Egge sina. "Kaj naj to pomeni?"

Zdelo se je, da Tasilo ni nič več razburjen. Njegove oči so bile mirno resne, ko je rekel: "Sprevidel boš, da ne morem več ostati, ko odhaja lovec, ki si ga spodil zaradi mene. Dolžnost mi veleva, da poskrbim zanj in mu brž ko mogoče pomorem do nove službe."

Grof Egge je nabuhnil lica, potisnil pesti v žepe svojih irhovk in je navidezno pritrdilno prikimal. "Aaah! Zelo častno. Tako seveda bi me grizla vest, če bi te hotel še dlje zadrževati. Prosim!" Pri zadnji besedi je milostno mahnil z roko, kakor da je stvar odpravljena.

"Preden grem, bi rad spregovoril s teboj o zadevi, za katero sem upal najti bolj prijazno uro, kakor je sedanja."

Grof Egge se je nasmehnil. "To je uvod, ki mi zbuja radovednost."

"Oženiti se mislim, in te prosim za dovoljenje."

Grof Egge je osupno zazijal. Potom je rekel: "Polnoleten si. In nimam povoda, da bi ti delal ovire. Da me bo tvoje razodetje kaj posebno ganilo, pač sam nisi pričakoval. Nikoli se proti meni nisi vedel tako, da bi mogla govoriti o iskrenem prijateljstvu."

"Ni bila moja krivda."

"Pusti to! Nikoli ti niso bile mar moje koristi, zato tudi ne boš zahteval, naj se nenadoma brez povoda raznežim in naj pri upanju, da me hočeš napraviti za dedka, skočim od veselja iz kože. Oženi se! Pričakujem samo, da dneva svoje poroke ne boš postavljal v čas, ko se rukajo jeleni. Tedaj bi težko prišel. Vse drugo bodi tako, kakor želiš. V tvojo lastno korist želim le, da si dobro izbral."

"Najboljše, da bom srečen."

"Srečen?" Za grofa Eggeja je imela ta beseda menda kaj dvomljivo ceno. "Ali je nevesta bogata?"

"Ne. Skromnemu imetku, ki ga ima, se bo odrekla, da bo preskrbela z njim mater in sestro."

Grof Egge je namršil obrvi in puhnil predse kakor bi kadil. "A takooo? Idilična zveza dveh src, obložena z romantiko in velikodušjem, kakor počena sloka z namazanimi rezinami? To je prav po tvojem."

Zopet je vtaknil pesti v žepe. "Dovolj si star, da veš, kaj ti prija. In ker me nisi spraševal pri izbiri za svet, se pač tudi pri vsem drugem ne boš zanašal na mojo pomoč. Da bi meril na moj mošnjiček? Zgrešil boš kakor danes jelena, ki ti ga je moral ustreliti France."

"Mislim, da nisem spregovoril nobene besede, ki bi ti vzbujala kak sum zaradi denarja. Motiš se pri meni."

"Motim se? Že spet? Najprej pri onem tepcu. In zdaj pri tebi? Tem bolje. A prav imaš, oceniti bi te moral za manj praktičnega. Kakor Hornegger pred četrt ure svojih osemdeset mark, si mi včeraj vrgel pred noge svojih dvanajsttisoč. Ponos je bil od nekdaj edina patrona, s katero si umel streljati. Prav, postavi se na lastne noge! Če se ti posreči, moje priznanje! Ali zaslužiš v resnici toliko?"

"Dovolj, da si morem brez tuje pomoči ustanoviti udobno družinsko gospodarstvo."

"Tuje pomoči? Grof Egge se je nasmehnil, kakor bi bil čul prilično dober dovtip. "Lepo! Razpolagaš svobodno tudi še z deležem po svoji materi Kar ti gre še čez, na to boš moral čakati še nekaj dobrih let. Moje zdravje, ki mu ga daje lov, je železno. Lovil bom po zemlji še dvajset let in čez."

"To ti tudi želim!" Kakor je bil Tasilo resen, je spregovoril te besede toplo in prisrčno.

Grof Egge se je ozrl kvišku. Ton teh besed mu očividno ni šel brez vtisa mimo ušes. "Hvala!" Kakor kmet, ki misli počasi, si je z obema rokama popravil lase na čelu. "Torej, izbiral si po srcu? Uboštvo nazadnje ni nobena sramota, samo nezaželeno zlo, za katerim bolehajo žal naša najboljša in najstarejša imena. Kako se pa piše tvoja nevesta?"

"Herwegh."

"Herwegh? Herwegh?" Grof Egge je polglasno ponavljal to ime. Po kratkem premisleku je zmajal z glavo. Ob nosnicah mu je podrhtelo. "Čuj, fant, ta dva zloga zvenita sumljivo. Ali je pa avstrijsko plemstvo?"

"Ne, oče. Toda ime moje neveste sluje na široko in bi tudi tebi ne smelo biti neznano Ana Herwegh."

"Pevka!" Grof Egge je skočil kvišku, kakor bi se užgala pod njim klop. "Mar si znorel?"

Tasilo se je zravnal in mirno pogledal v bliskajoče se očetove oči. "Pri pameti sem in zdravem razumu."

"Potem mi pa za božjo voljo povej: kaj te je pičilo, da se hočeš ženiti z nečim takim?"

Tasilu se je glas tresel. "Ana je slavljena umetnica, iz dobre družine, in njeno ime je necmadeževano. "Ljubim jo."

"Ljubim, ljubim!" je zavpil grof Egge in glas mu je chripel. "Daj mi mir s to glumaško besedo! Zateleban si! In ker ti dohodki tvoje pisarne ali pa tvoja tako zvana načela ne dopuščajo, da bi si jemal to osebo za ljubico — se hočeš z njo oženiti."

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! ! !

IZ BAGDADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina:
Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba Eu Nat
Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM
4 knjige, 598 strani, s slikami
Vsebina:
Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; Kako sem v Mekko romal; Pri Šamarih; Med Jezidi
Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina:
Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena 1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV
4 knjige, s slikami. 577 strani
Vsebina:
Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena 1.50
Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič
Cena 3.50

V GORAH BALKANA
4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina:
Kovač Šimen; Zaroka z zaprekami; V gostobnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"
216 West 18th Street New York, N. Y.

Poslovilno pismo

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

19

Ravno in visoko vzravnan stoji pred obema. Major prime njegovo roko. Zadovoljno počiva njegov pogled na Ludviku. In globoko vzdihne; tako rzumljivo se mu je zdelo, da se je moglo mlado dekle zaljubiti v tako lepega fanta.

"Moj dragi gospod baron Hennersberg, kaj nenavadna zadeva je, ki vam jo hočem pojasniti. Prosim vas pa, da me pazno poslušate. In bodite že naprej prepričani, da se dotaknem te kočljive stvari samo zato, da prepričimo nesrečo."

Ludvik ga potrt pogleda.

"Velike skrbi mi delate, gospod major. Toda prosim, bodite prepričani, da bom storil vse, kar je v moji moči, da odvrnem vsako nesrečo od vas in vaše cenjene družine."

"In od vas moj dragi, mladi prijatelj — da, da — tudi od vas. Torej brez ovinkov — star vojak sem in navajen, da grem naravnost proti svojemu cilju. Toda prosim vas, da me ne razumete napačno. Moja žena je prežeta globoke skrbi, katere sem se nalezel tudi jaz, da bi se med vami in mojo hčerjo moglo kaj razviti, kar se ne sme razviti. Moja žena je nekaj opazila. Videla je, da ste moji hčeri, ko ste jo pripeljali domov, poljubili roko, oba sva videla, da sta bila skupaj ob Vanskem jezeru in da sta se oba v zadregi poslovila, ko sva nepričakovano prišla bližje."

"Gospod major, oprostite, ako vas tu prekinem. Moja častna beseda na to, da je bilo ono srečanje z vašo gospico hčerjo popolnoma slučajno."

"Verjamem vam in kolikor poznam svojo hčer, sam tudi o tem nisem dvomil, samo moja žena je bila v skrbeh. Po leg tega se ji zdi, da je tudi opazila, da moje hčere niste kar brezbrižno pogledovali. Oprostite mi, ako se dotaknem te kočljive stvari; toda k temu sem primoran, da bo zadeva pojasnjena."

z

Rdečica stopi na Ludvikovo čelo, toda njegove oči mirno gledajo majorju naravnost v oči.

"Gospod major, vaša gospa je pač videla več, kot pa sem jaz mogel priznati. Verjemite mi, da sem se zelo prizadeval, da bi svoje občutke vaši hčeri prikril, toda — to uro ne morem in tudi nočem tajiti, da občutim do nje globoko spoštovanje. Prepričan sem o tem, da moram svoje občutke do vaše gospice hčerke prikrivati — torej ni bil prav nič moj namen, da bi jih komu pokazal. Ako pa ste vi, cenjena gospa, pri vsem tem opazili, vas uljudno prosim za oproščenje, da se navzlic svojemu sklepu nisem dovolj ovladal."

"Zelo mi je žal, da sem si s tem zaslužil očitanje, toda tajiti nočem in ne morem. Ker pa dobro vem, da mi je v sedanjem položaju nemogoče misliti na ženitev in ne morem snubiti dekleta, ki bi ga iz srca rad navezal na sebe, dokler ji ne morem nuditi brezskrbnega življenja, tedaj bodite popolnoma prepričani, da bom v bodoče še mnogo bolj previden. Sreča vaše gospice hčere mi je preveč pri srcu, da bi jo hotel zaplesti v boje in nemir. Prosim, da mi to verjamete."

Major se oddahne in prime Ludvika za roko.

"Lahko mi je vam sedaj povedati, kar moram še povedati kot skrben oče. Hvala vam. Torej popolnoma odkritosrčno: ko se je enkrat bojazen moje žene potrdila, vas moram prositi, kakor mi je težko, da nas ne obiskujete, kadar je moja hči doma in mi daste svojo besedo, da se boste, kolikor vam bo mogoče, izogibali, da se ne vidita."

Sedaj pa se tudi majorjeva žena vmeša v razgovor. Vnes je hotela poseči s še bolj učinkujočim orožjem.

"Da, gospod baron Hennersberg, za to nam morate dati besedo. Proti vam smo popolnoma odkriti, da razumete našo s krb. Upamo, da bo naša hči v kratkem dala roko snubcu, ki je v stanu dati ji brezskrbno življenje in ki ji bo mogel izpolniti vse njene želje. Ta zveza naše hčere pa bi se razbila, ako bi jo njeno zanimanje za vas od tega odvrnilo."

"Toda Hermina, saj zadeva še ni popolnoma dognana," pravi major nejevoljno.

Žena pa se obrne k njemu, pripravljena na boj.

"Prav nič ne škoduje, ako gospod baron Hennersberg pogleda celi stvari na dno. Ravno, če želi Loni dobro, mora izprevideti, da je v zakonu z bogatim možem bolj preskrbljena, kakor pa bi žalovala za kako brezupno ljubeznijo. Revna je, ne bo niti mogla imeti poštene bale in zato je odvisna od bogatega ženina. Prav iskreno vas prosimo, da ne nasprotujete našim načrtom. Če bi bila le najmanjša možnost, da bi se vajine obojestranske razmere mogle kaj izboljšati, midva ne bi tako odločno posegla vmes. Proti vaši osebnosti nimava prav ničesar oporekati."

"Ne, prav gotovo ne, moj dragi gospod baron Hennersberk. Mislim, da nobenemu drugemu možu ne bi tako zaupno obljubil roke svoje hčere kot vam. Toda, žal, to ne gre; to sami izprevidite. In kot pravite sami, vam je sreča moje hčere tudi pri srcu. Pokažite to s tem, da se proti njej kažete č imbolj hladnega. Po možnosti se izogibajte vsakega pogovora ž njo in pred vsem ji na noben način ne pokažite, kaj čutite do nje. Ali mi hočete to obljubiti?"

V zatajenem premagovanju se napenjajo žile na Ludvikovem obrazu. Njegove modre oči so skoro v globokem, bolestnem nemiru. Stisne zobe in se trudi, da bi bil miren. Slednjič pa pravi z mirnim glasom:

"Izprevidim, da vam vaše očetovske skrbi dajejo pravico, da zahtevate od mene tako obljubo, gospod major, in — razumem vas. Kaj me velja, da stojim tukaj pred vami brez vsake moči, nezmožen, da bi se potegoval za največjo srečo življenja, tega ne morete razumeti. Toda resno mi je na tem, da miru vaše gospice hčerke ne bom vznemirjal, kolikor mi bo mogoče. Kar morem storiti, bom storil, pa če mi je še tako težko. Obljubim vam, da se bom po svojih močeh izogibal srečati se z vašo gospico hčerko. Kjer pa se temu ni mogoče izogniti, bom skrbel, da bom čimbolj hladen. In — sedaj vas prosim, ker si menda nimamo ničesar več dopovedati, da smem oditi."

Major zopet prime njegovo roko.

"Nikdar mi moja očetovska dolžnost ni bila težja, verujte mi. Hvala vam za vašo obljubo. In moj dragi baron Hennersberg, upam, da se bova kot moža še včasih videla na kakem tretjem mestu."

(Dalje prihodnjič.)

NAZNANILO VSEM HRVATOM

ČLANI HRVATSKE BRATSKE ZAJEDNICE – HRVATSKE KATOLIŠKE ZAJEDNICE – HRVATSKEGA RADIŠE

z veseljem naznanjajo, da pripravljajo največji SKUPNI IZLET v STARO DOMOVINO, ki bo ostal vsem v spominu. Izlet se vrši na slavnem ekspresnem parniku Cunard White Star Line

AQUITANIA . . . . 30. junija

IZLET BO POD POSEBNIM VODSTVOM IVANA D. BUTKOVICHA in ANTONA PAURA

S tem resno opozarjamo naše člane kakor tudi druge Hrvate po Združenih državah in Kanadi, da začno že sedaj razmišljati o tem VELIKEM IZLETU in se pripravljati nanj.

Vse podrobnosti bodo pozneje objavljene.

VAŠA DOMOVINA VAM PRIPRAVLJA VELIK SPREJEM

Člani HRVATSKE BRATSKE ZAJEDNICE HRVATSKE KATOLIŠKE ZAJEDNICE HRVATSKEGA RADIŠE

CUNARD WHITE STAR LINE

Še enkrat leto 1937.

Obe najbolj znani francoski prerokinji, Zaepifelova in Frava, sta objavili svoje napovedi za novo leto, ki se v marsičem strinjajo in bi bilo po njih pričakovati zelo razgiban čas.

Zaepifelova, voditeljica neke spiritistične centrale, pravi: "Španska državljanska vojna se v tem letu ne bo končala. Nasprotno, mnogo drugih držav se bo vanjo vmešalo in sodelovala bo v njej cela vojska prostovoljcev. Belgija bo doživela novo bolestno izgubo, v Italiji bo opaziti neko nazadovanje. Na Francoskem bo nastal vihar. V poslanski zbornici bo tekla kri in pariški tlak se bo isto tako pordečil. Francija bo dobila novo valuto in mlad, zelo mlad mož bo prišel do moči. Njegov dvig bo presenetil ves svet. Bo pa dovolj pameten, da si ne bo nadel nobenega naslova. Francozi bodo dalje gladovali, ker jim bodo zaprli dovoz kruha."

Prorokinja Fraya, ki velja za vodilno francosko svetlovidko, pa je izjavila:

"Za Daljni Vzhod bo zelo slabo leto. Vojne, epidemija in umori bodo obrnili pozornost vsega sveta na Vzhodno Azijo. Zavoljo Kitajske kot spornega premeta bo nastala bržkone vojna med Rusijo in Japonsko. Začela se bo z vrsto atentatov na Kitajskem in Japonskem in bo Japonsko moč zelo oslabila. Amerika ne bo vodila vojne, ukrenila pa bo vsakovrstne mere in bo mobilizirala vso svojo vojno mornarico, da jo pošlje v Tihi ocean, kjer ji bosta Manila in Honolulu rabi kot oporišči. Zavoljo dogodkov na Daljnem Vzhodu se bodo vse azijske države oslabile in rumena nevarnost se bo za Evropo zelo zmanjšala.

Amerika in Anglija bosta prospevali dalje. V Ameriki bo Roosevelt čigar priljubljenost bo dosegla višek, dosegel povečanje blagostanja in Anglija bo navzlic nekim notranjim težavam tako v finančnem kakor v političnem pogledu v ugodnem položaju. Novi kralj, ki ima miren in lojalen, vsakemu tveganju izogibajoči se značaj, bo imperij krmaril v si gurne vode. Nasprotno pa politična kariera vojvode Windsorskega še ni končana. Poklican je marveč, da bo igral nad vse važno vlogo, če bo usoda imperija v resni nevarnosti.

Nadalje vidim, da bo Franco zasedel Madrid. Toda španska državljanska vojna bo še dolgo trajala, v prvi vrsti zavoljo sovraštva med obema strankama, ki ga bodo netili množestveni umori in grozovitosti. Tudi verski činitelj bo imel veliko vlogo. Ko bo Franco zasedel Madrid se bo vmeševanje drugih držav zmanjšalo.

Za Francijo napovedujem za naslednjih dvanajst mesecev padec politikov in osnovanje vojaške diktature. Stavke in zasedbe tovarn se bodo nadaljevale, dogajali se bodo tudi nemiri, toda revolucije pravgotovo ne bo. Anglija postane leta 1937 najboljši prijatelj Francije in bo to štitila pred lakomostjo drugih narodov. Evropske vojne ne bo, čeprav bodo vsi razlogi kakor doslej govorili zanjo.

V splošnem se bo zgodilo leta 1937, posebno dosti nesreč in katastrof in ljudstva, posebno v Evropi, bodo živela v največji napetosti. Ti nemiri se bodo nadaljevali tudi v naslednjem letu. Šele l. 1939 pride spet pomiritev."

Spreten lovec kač.

Zelo spreten lovec kač je bolgarski kmet Kosta Tutčevski. Ne samo, da jih dresira in prireja z njimi predstave v svoji vili v Sofiji, ki si jo je kupil baš z njihovo pomočjo, temveč je odprl zdaj celo šolo, v kateri poučuje ljudi, kako je treba loviti kače. Ta svojevrstna šola je v Sofiji ob vznožju gore Pliva in ko menda prva te vrste na svetu. Tutčevski ni samo dober, temveč tudi strog učitelj. Svoje učence uči najprej na umetnih kačah, potem šele na živih. Kače ne smemo nikoli raniti, če jo lovimo. Najtežje se učenci Tutčevskega nauče spoznavati kače s pomočjo vonja. Vsaka kača ima namreč svoj poseben duh in lovec mora že po njem spoznati, s kakšno kačo ima opraviti.

Tutčevski uči svoje učence tako, da jim zaveže oči in jih odvede v izbo, kjer je več vreč s kačami. V vsaki vreči so posebne vrste kač in učenec jih mora spoznati po njihovem duhu. Tutčevski se je prepričal, da je malo ljudi, ki imajo tako dober vonj, da bi razločevali kače po duhu. Kdor se pa naučil spoznavati jih, mu ni treba nikoli kač iskati, ker jih zavoha že od daleč. Šola bolgarskega kmeta je velikega pomena za kmete, ker so si morali doslej pomagati pri lovu kač kakor so vedeli in znali.

50.000 pisem je utajil.

S svojevrstnim rekordom bi se lahko "ponašal" neki pismonoša iz Sofije. Sofijska glavna pošta je prejemala v zadnjih časih čedalje več pritožb glede nedostave pisem v rajonu pismonoše Nikolaja Stojanova. Te pritožbe so se tako pomnožile, da je poštna direkcija odredila najprvo naj bi pismonošo nadzorovali, potem pa je poskrbela, da so mu napravili hišno preiskavo. Ta preiskava je imela naravnost senzacionalen uspeh. Malo stanovanje pismonoše je bila kar nabito z znamkami in neodprtimi pismi. Našli so nič manj nego 46,000 znamk, ki izvirajo od nedostavljenih pisem, razen tega pa še kakšnih 10 tisoč pisem in drugih poštnih pošiljk, ki deloma niso bile niti odprte. Pri zaslišavanju je Stojanov priznal, da je že v začetku svojega 14-letnega službovanja sistematično pridrževal pošiljke, v katerih je pričakoval denarja ali drugih dragocenosti. Pošiljke, ki so jih še našli na njegovem domu, sedaj sortirajo in jih bodo dostavili pravim prejemnikom. V mnogih primerih jih bodo dobili ti z 10-letno zakasnitvijo.

SMRT — IZ STRAHU PRED SMRTJO.

V Szegedinu se je morala zagovarjati te dni pred sodniki neka vdova Aleksandra Tothova, ki je bila v spanju napadla svojo hčer in jo ubila. Na podlagi izjave zdravniških izvedencev so Tothovo oprostili. Čim so jo izpustili, pa je odšla s samomorilnim namenom na železniško progo in so jo tam dobili mrtvo. Truplo ni kazalo nobenih znakov kakšne poškodbe in zdravniška preiskava je ugotovila, da sta bila neposredni vzrok vdovine smrti srčna kap ali krvavljenje v možganih. Zdi se, da je Tothova umrla od strahu, ko je zaslišala, da se bliža vlak, ki se je ni niti dotaknil. V njenem žepu so našli poslovilno pismo.

1937

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

New York, N. Y. 216 West 18th Street

Pišite nam za cene vozних listov, reservacijo kabin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

20. januarja:
Berengaria v Cherbourg

22. januarja:
Europa v Bremen

23. januarja:
Conte di Savoia v Genoa
Champlain v Havre

27. januarja:
Aquitania v Cherbourg
Manhattan v Havre

2. februarja:
Bremen v Bremen
Berengaria v Cherbourg

6. februarja:
Paris v Havre
Rex v Genoa

9. februarja:
Europa v Bremen

10. februarja:
Queen Mary v Cherbourg
Washington v Havre

13. februarja:
Conte di Savoia v Genoa

19. februarja:
Bremen v Bremen

20. februarja:
Ile de France v Havre
Saturnia v Trst

24. februarja:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg

26. februarja:
Europa v Bremen

27. februarja:
Paris v Havre
Rex v Genoa

3. marca:
Nomandie v Havre
Berengaria v Cherbourg

6. marca:
Conte die Savoia v Genoa

9. marca:
Bremen v Bremen

10. marca:
Queen Mary v Cherbourg
Washington v Havre

12. marca:

13. marca:
Ile de France v Havre

17. marca:
Normandie v Havre
Berengaria v Cherbourg

18. marca:
Europa v Bremen

19. marca:
Rex v Genoa

24. mara:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg

27. marca:

31. marca:

1. aprila:
Ile de France v Havre
Bremen v Bremen

3. aprila:
Conte di Savoia v Genoa

7. aprila:
Washington v Havre
Lafayette v Havre
Queen Mary v Cehrbourg

10. aprila:
Europa v Bremen
Rex v Genoa

14. aprila:
Berengaria v Cherbourg
Normandie v Havre

16. aprila:
Vulcania v Trst

17. aprila:
Bremen v Bremen

20. aprila:
Roma v Genoa

21. aprila:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg

24. aprila:
Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa

27. aprila:
Europa v Bremen

28. aprila:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

1. maja:
Saturnia v Trst

4. maja:
Paris v Havre
Berengaria v Cherbourg
Bremen v Bremen
Washington v Havre

5. maja:
Queen Mary v Cherbourg

8. maja:
Rex v Genoa

12. maja:
Aquitania v Cherbourg

14. maja:
Champlain v Havre
Europa v Bremen

15. maja:
Conte di Savoia v Genoa

19. maja:
Normandie v Havre
Manhattan v Havre

20. maja:
Berengaria v Cherbourg

21. maja:
Bremen v Bremen

22. maja:
Roma v Genoa

25. maja:
Lafayette v Havre

26. maja:
Queen Mary v Cherbourg

28. maja:
Paris v Havre

29. maja:
Rex v Genoa